

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST
เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Development of Learning Activities Using Social Media With The Quest
Technique to Develop Achievement and Critical Reading Skills for
Matthayomsuksa 3 Students

ธนาวดี วงศ์ประสิทธิ์¹ และ ลำไย สีหามาตย์²

Thanawadee wongprasit¹ and Lumyai Seehamat²

หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยพะเยา

Curriculum and Instruction, University of Phayao, Thailand

Corresponding Author, Email: ¹noontnwd@gmail.com

Retrieved: June 2, 2025; Revised: October 30, 2025; Accepted: October 31, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และ 3) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สื่อสังคมออนไลน์; เทคนิค QUEST; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

Abstract

The purposes of this research were to 1) develop learning activities using social media with the QUEST technique, 2) compare the learning achievement of Matthayomsuksa 3 students using social media with the QUEST technique before and after learning, and 3) compare their critical reading skills before and after learning. The sample of this research is 30 students in Matthayomsuksa 3 from Anuban Chiang Khong School, selected using cluster sampling. The instruments used for this research consisted of 1) a lesson plan using social media with the quest

technique, 2) a test measuring achievement on Thai reading comprehension, pretest, and posttest, and 3) a critical reading test. The statistics used for analysis include mean, standard deviation, and a dependent sample t-test.

The research findings revealed that 1) the development of learning activities using social media with the quest technique was highly effective, 2) after learning, the academic achievement of Matthayomsuksa 3 students was higher with a statistically significant difference at the .05 level, and 3) after learning critical reading skills of Matthayomsuksa 3 students was higher with the statistical significant at the .05 level.

Keywords: Social Media; QUEST Technique; Academic Achievement; Critical Reading Skills

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสาร ทุกคนสามารถแสวงหาความรู้และติดตามข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ดังที่ กัญชลิตา ตันเจริญ (2563) กล่าวว่า ปัจจุบันการสื่อสารที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย คือ สื่อสังคมออนไลน์ เพราะช่วยให้มนุษย์สามารถติดต่อกันได้อย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การศึกษา ความบันเทิง จากผลสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2566 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุ 15-24 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น-ระดับอุดมศึกษา ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ร้อยละ 99.1 สอดคล้องกับกองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2565) ที่ว่า เด็กและเยาวชนมีการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และมีแนวโน้มการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในทางที่ไม่เหมาะสมเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์มีความซับซ้อนและยากต่อการควบคุม ซึ่งเด็กและเยาวชนยังขาดวิจารณญาณในการรับสื่อ จากสถานการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีความสามารถในการคิดและอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และเป็นการปกป้องจากภัยที่แฝงมากับสื่อสังคมออนไลน์รูปแบบใหม่ ๆ

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะการอ่านขั้นสูง ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จะเห็นได้ว่าจากแผนการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเรียกการอ่านว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากการคิดและการอ่านมีความสัมพันธ์กัน เพราะในขณะที่ผู้อ่านได้อ่านต้องใช้กระบวนการทางความคิด พิจารณาส่งที่อ่าน ทำความเข้าใจในเรื่องรานั้น แล้วตีความให้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ดังนั้นการคิดจึงมีความสัมพันธ์กับการอ่าน (ปวีณสุดา ขันการ, 2561)

แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะตระหนักถึงความสำคัญของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แต่จากผลการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล PISA 2022 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการอ่านของนักเรียนไทยอยู่ที่ 379 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2018 คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านลดลงถึง 14 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าประเทศสมาชิก OECD (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2567) และจากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

ของ พบว่า คะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มที่ลดต่ำลง และ มาตรฐานที่ต้องเร่งพัฒนา คือ มาตรฐาน ท 1.1 การอ่าน เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่, 2566) สาเหตุมาจากนักเรียนไม่ชอบเรียนเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพราะต้องใช้เวลานานในการอ่าน ทำให้นักเรียนไม่สนใจ ไม่กระตือรือร้น รวมถึงเนื้อหาสาระ ของวิชาภาษาไทยที่มีมากแต่เวลาในการสอนไม่เหมาะกับการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพงษ์ ผิวเหลือง (2563) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เกิดจาก ปัจจัย ดังนี้ เนื้อหาของวิชาภาษาไทยมีมากแต่เวลาจัดกิจกรรมมีจำกัด ทำให้นักเรียนได้รับการสอนที่เน้นครูเป็น สำคัญ หนังสือเรียนมีความล้าสมัย เนื้อหาบางเรื่องไม่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนใน ปัจจุบันและไม่น่าสนใจ

จากปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มุ่งเน้นพัฒนาด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันจะต้องมีความทันสมัย และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เพราะปัจจุบันโลกของ ข้อมูลข่าวสารมีมากมาย และนักเรียนสนใจสื่อออนไลน์มากกว่าสื่ออื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำ การจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นอกจากการนำสื่อสังคมออนไลน์มาพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิค QUEST มาผนวก รวมด้วยโดยเทคนิค QUEST ผู้คิดค้นคือ Gary Barkhuizen มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการพัฒนาการอ่านและการเขียน อย่างมีวิจารณญาณบนพื้นฐานการสอนตามแนวคิดการสอนของ Vygotsky (1987) และนำมาประยุกต์ใช้ใน กระบวนการวิเคราะห์ QUEST อยู่ในรูปแบบของการใช้คำถามนำ โดยคำถามจะนำพาผู้เรียนให้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจ สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้ จากนั้นสามารถนำเสนอความเข้าใจและสิ่งที่ประเมินได้ จากการอ่านให้ออกมาในรูปแบบของงานเขียนที่สะท้อนหรือตอบสนองต่อสิ่งที่พวกเขาอ่านได้ (Gary Barkhuizen, 2002)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะครูสอนวิชาภาษาไทย จึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ สังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เพื่อพัฒนาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ นอกจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์นอกจากจะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนแล้ว สื่อสังคม ออนไลน์ยังมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น และคาดว่าผลการวิจัยในครั้งนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น ไม่ตกเป็นเหยื่อของสังคม และส่งผลให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2567 เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

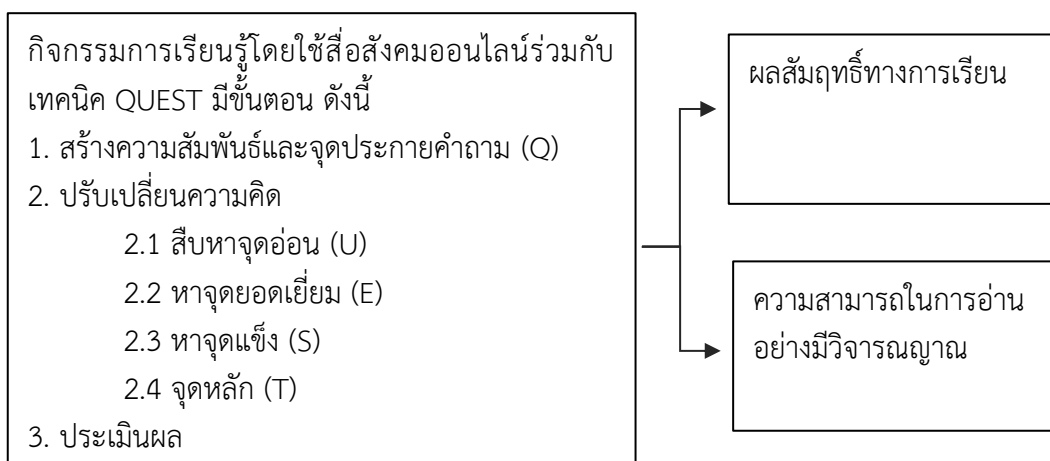
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน (ปิยะพันธ์ พิษณุประเสริฐ, 2562; กิตยาภรณ์ เบญจประยูร ศักดิ์, 2564; อีริวิทย์ เนียมโกะ, 2565. นำมาบูรณาการร่วมกับเทคนิค QUEST ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน Gary Barkhuizen (2002) แล้วสรุปเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 4 ห้องเรียน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 1 ห้องเรียน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST จำนวน 8 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง โดยการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 จากนั้นออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมเฉลี่ยรวม 4.64 หมายความว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านนิจสาร แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย 0.67-1.00 หมายความว่า ความสอดคล้องของเนื้อหา มีความเหมาะสม จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ พบว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21-0.67 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.30-0.77 จากนั้นคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.84

2.3 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบวัดปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย 0.67-1.00 หมายความว่า ความสอดคล้องของเนื้อหา มีความเหมาะสม จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ พบว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.30-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.54 จากนั้นคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.85

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านนิจสาร และแบบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว จากนั้นดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST จำนวน 8 แผน รวม 8 ชั่วโมง และทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านนิจสาร และแบบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และสรุปผลการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentege) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระจากกัน (Dependent sample t-test) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านนิจสาร และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงผลเฉลี่ยรวมการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST 8 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	4.64	0.22	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	4.64	0.22	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	4.62	0.39	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	4.67	0.34	มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	4.76	0.13	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	4.61	0.31	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	4.64	0.22	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	4.65	0.26	มากที่สุด
รวม	4.64	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงผลเฉลี่ยรวมการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST ทั้งหมด 8 แผนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.64, S.D. = 0.22)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านวินิจสาร ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน (N=30)

คะแนน	n	$\bar{x}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	30	10.80	1.40	19.27	.00*
หลังเรียน	30	15.67	1.37		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 15.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.39 และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 10.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.40

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมการเรียนรู้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST (N=30)

คะแนน	n	$\bar{x}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	30	10.26	1.14	17.95	.00*
หลังเรียน	30	14.80	1.62		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 14.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.62 และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 10.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน พิจารณาความเหมาะสมของแผน 8 แผน ประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ภาพรวมของแผนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร พลเรือง (2563) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์วิชาเคมี พบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชา กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ คิดเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ ตีความ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี และเทคนิค QUEST ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถประเมินสิ่งที่อ่านโดยแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหา สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ ตีความ และคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้ ดังที่ Gary Barkhuizen (2002) กล่าวว่า QUEST ล้วนครอบคลุมกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สามารถนำทางผู้เรียนไปสู่กระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ

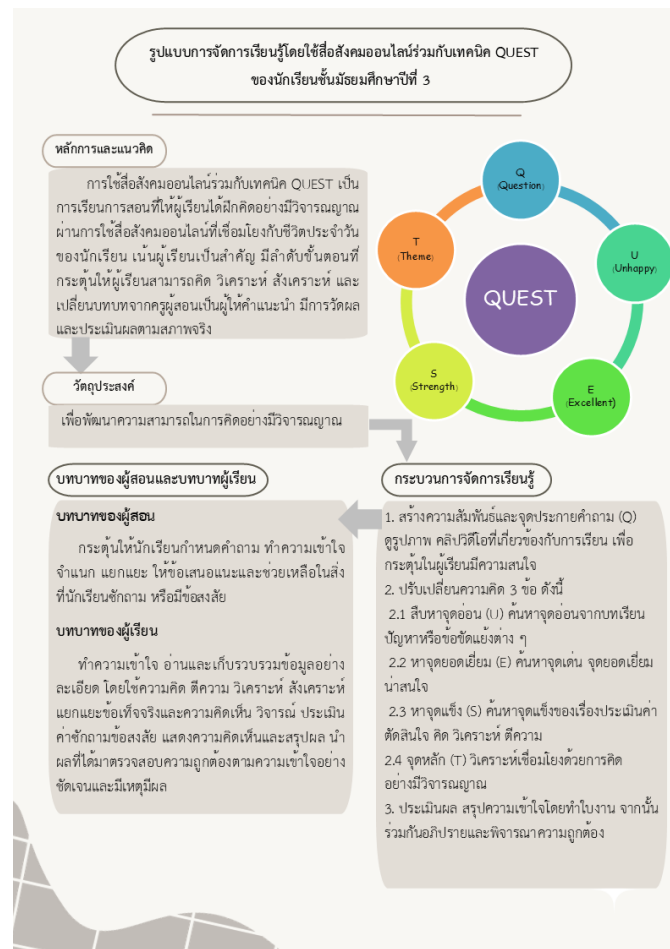
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านวินิจสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 15.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.40 และมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 10.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.37 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถวิเคราะห์และตีความบทอ่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและทำกิจกรรมกลุ่ม สอดคล้องกับ วรณชา ชลอยุธยา (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ คะแนนทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์จะช่วยให้นักเรียนได้รับสื่อที่มีความทันสมัย และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน รวมถึงสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ QUEST ยังสอดคล้องกับ นิสิต ผลเดชสถาพร (2564) ได้ใช้การสอน QUEST เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากเหตุผลข้างต้นที่ผู้วิจัยได้กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านวินิจสาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า ผลการทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.14 และการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.62 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า หลังเรียนนักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ให้ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณทั้ง 5 ด้าน ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีคุณภาพเหมาะสมแก่การนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งได้นำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จากนั้นนำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบ

วัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น หลังจากให้นักเรียนได้เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ทั้ง 8 แผนการจัดการเรียนรู้ข้างต้นแล้วทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับเทคนิค QUEST ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ครูต้องอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจ และให้นักเรียนได้สอบถามข้อสงสัยต่าง ๆ ก่อนการจัดการเรียนรู้ และในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูควรคอยเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเลือกเนื้อหาจากสื่อสังคมออนไลน์ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเลือกให้สอดคล้องกับความสนใจและมีความง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน หรือเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันหรือเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ไปทดลองใช้กับนักเรียนกับระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับเทคนิค QUEST ไปประยุกต์ใช้กับการอ่านประเภทอื่น ๆ เช่น การอ่านจับใจความ การอ่านวิเคราะห์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสมรรถนะการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญชลิตา ตันเจริญ. (2563). *พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ และรูปแบบการนำเสนอข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวที่มีต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตยาภรณ์ เบญจประยูรศักดิ์. (2564). *การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่. (2566). *การวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. เชียงราย: โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่.
- นิสิต ผลเดชสถาพร. (2564). *การใช้วิธีสอนการวิเคราะห์QUEST เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรวิทย์ เนียมโกะ. (2565). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ เรื่องระบบภูมิคุ้มกัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปวีณสุดา ชัยนการ. (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยะพันธ์ พิษฐ์ประเสริฐ. (2562). *องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดเดอะบิกซิกและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสืบสอบ เพื่อพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 30(3), 174–184.
- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564). *ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สุนทร พลเรือง. (2563). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกวิชาเคมี เรื่อง ปริมาณสัมพันธ์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ Facebook และ Google Classroom ควบคู่กับการสอนปกติ*. *คุรุสภาวិทยารักษ์*, 2(1), 97-106.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). *การสำรวจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารครัวเรือน พ.ศ. 2566 (ไตรมาส 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *การพัฒนาด้านดิจิทัลของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2566*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- อรรถพงษ์ ผิวเหลือง. (2563). *สภาพการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย : แนวทางการแก้ปัญหา* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน.
- Gary barkhuizen. (2002). The QUEST for an approach to guided critical reading and writing, *Prospect*, 17(3), 19-28.
-